

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΛΣΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Αθήνα, 13 Μαρτίου 2009

Προς:
κο Σταύρο ΔΗΜΑ
Μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
Αρμόδιος για το Περιβάλλον

Κύριε Επίτροπε,

Με την παρούσα επιστολή μου θα ήθελα να σας ενημερώσω, ότι η Βουλή των Ελλήνων και εγώ προσωπικά με την ιδιότητά μου, ως Προέδρου της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, κρίνοντας ιδιαίτερα σημαντική την πρωτοβουλία για έναρξη διαβούλευσης για τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων, αποφασίσαμε να συζητήσουμε διεξοδικά την «Πράσινη Βίβλο για τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση» [COM(2008) 811 τελικό] και να συμμετάσχουμε στη διαβούλευση.

Στο πλαίσιο αυτό, στις 10 Μαρτίου 2009, πραγματοποιήθηκε κοινή συνεδρίαση της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος, όπου συμμετείχαν και εκπρόσωποι του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων, καθώς και εμπειρογνώμονας επί των περιβαλλοντικών θεμάτων. Τα μέλη των Επιτροπών με μεγάλη πλειοψηφία συνήνεσαν στο συνημμένο κείμενο που αποστέλλεται.

Πρόθεσή μου, ως Προέδρου της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου, αποτελεί η πλήρης αξιοποίηση από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, της δυνατότητας συμμετοχής στους διαλόγους/συζητήσεις επί των εγγράφων διαβούλευσης αλλά και της δυνατότητας συνδιαμόρφωσης της κοινοτικής νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο αυτό και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι, ενόψει της διάσκεψης στην Κοπεγχάγη, καλούμεθα όλοι να επιδείξουμε και να αποδείξουμε αποφασιστικότητα, επιμονή και φαντασία στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, πρόθεσή μου αποτελεί η περαιτέρω ενασχόληση της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τα περιβαλλοντικά θέματα.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Ελσα Παπαδημητρίου
B' Αντιπρόεδρος της Βουλής
Πρόεδρος της Ειδικής Διαρκούς
Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Βουλή των Ελλήνων

Συνεισφορά του Ελληνικού
Κοινοβουλίου στη Διαβούλευση για
την

Πράσινη Βίβλο
για τη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων
στην Ευρωπαϊκή Ένωση
COM(2008) 811 τελικό

Περιεχόμενα

1. Καλύτερη πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων 1
 - 1.1. Η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων είναι πρώτη στην ιεράρχηση της επεξεργασίας αποβλήτων στην ΕΕ. Από την πείρα σας, ποιο θα μπορούσε είναι το αντικείμενο δράσης για την πρόληψη ειδικά των βιολογικών αποβλήτων σε επίπεδο ΕΕ;..... 1
2. Περιορισμός της υγειονομικής ταφής..... 1
 - 2.1. Νομίζετε ότι υπάρχουν οφέλη ή μειονεκτήματα από τον περιορισμό της ποσότητας των βιοαποικοδομήσιμων αποβλήτων που επιτρέπεται να καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής πέραν των στόχων που έχουν ήδη τεθεί στην κοινοτική οδηγία για την υγειονομική ταφή; Εάν ναι, αυτό πρέπει να εφαρμοσθεί σε κοινοτικό επίπεδο ή πρέπει να αποφασίσουν τα ίδια τα κράτη μέλη;..... 1
3. Λύσεις επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων που εκτρέπονται από τους χώρους υγειονομικής ταφής..... 2
 - 3.1. Ποιες λύσεις επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων που εκτρέπονται από την υγειονομική ταφή θα προτιμούσατε να ενισχυθούν και ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κύρια οφέλη τους; Κρίνετε ότι η επιλογή επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων που εκτρέπονται από την υγειονομική ταφή πρέπει να συνοδεύεται από ευρύτερη και διεξοδικότερη χρήση των μελετών ανάλυσης του κύκλου ζωής τους;..... 2
4. Βελτίωση της ανάκτησης ενέργειας..... 2
 - 4.1. Κρίνετε ότι η ανάκτηση ενέργειας από βιολογικά απόβλητα μπορεί να συμβάλει αισθητά στη διαχείριση αειφόρων πόρων και αποβλήτων στην ΕΕ και στην επίτευξη των κοινοτικών στόχων για τις ανανεώσιμες ενέργειες με βιώσιμο τρόπο και, εάν ναι, υπό ποιές συνθήκες;..... 2
5. Αύξηση της ανακύκλωσης..... 3
 - 5.1. Νομίζετε ότι χρειάζεται να προωθηθεί η ανακύκλωση των βιολογικών αποβλήτων (π.χ. η παραγωγή προϊόντος λιπασματοποίησης ή η χρήση του στη γη) και, εάν ναι, με ποιο τρόπο; Πώς είναι δυνατόν να επιτευχθεί συνέργεια μεταξύ ανακύκλωσης των βιολογικών αποβλήτων και ανάκτησης ενέργειας; Παρακαλείσθε να τεκμηριώσετε αναλόγως την απάντησή σας. 3
6. Συμβολή στη βελτίωση των εδαφών 3
 - 6.1. Για να ενισχυθεί η χρήση των προϊόντων λιπασματοποίησης/ζύμωσης;..... 3
 - i. Πρέπει να καθορισθούν πρότυπα ποιότητας για το προϊόν λιπασματοποίησης μόνον ως προϊόν ή και ως προϊόν χαμηλότερης ποιότητας που θα υπάγεται στο καθεστώς για τα απόβλητα (π.χ. για εφαρμογές μη συνδεδεμένες με την παραγωγή τροφίμων); 3
 - ii. Πρέπει να καθορισθούν κανόνες για τη χρήση των προϊόντων λιπασματοποίησης/ζύμωσης (π.χ. όρια συγκέντρωσης ρύπων στα προϊόντα λιπασματοποίησης/ζύμωσης και στα εδάφη όπου χρησιμοποιούνται τα προϊόντα αυτά);..... 3
 - iii. Σε ποιους ρύπους και συγκεντρώσεις πρέπει να βασισθούν τα πρότυπα αυτά; 4
 - iv. Ποια είναι τα επιχειρήματα υπέρ ή κατά της χρήσης προϊόντος λιπασματοποίησης (ζύμωσης) από ανάμεικτα απόβλητα;..... 4
7. Επιχειρησιακά πρότυπα (επεξεργασίας) για μικρές μονάδες..... 4
 - 7.1. Υπάρχουν ενδείξεις ότι υπάρχουν κενά στο υπάρχον κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τα επιχειρησιακά πρότυπα μονάδων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας IPPC και, εάν ναι, πώς πρέπει να αντιμετωπισθούν;..... 4
8. Άλλες χρήσεις των βιολογικών αποβλήτων 5
 - 8.1. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των τεχνικών διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων που προαναφέρθηκαν; Νομίζετε ότι υφίσταται κανονιστικό εμπόδιο στην περαιτέρω ανάπτυξη και καθιέρωση των τεχνικών αυτών;..... 5

1. Καλύτερη πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων

1.1. Η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων είναι πρώτη στην ιεράρχηση της επεξεργασίας αποβλήτων στην ΕΕ. Από την πείρα σας, ποιο θα μπορούσε είναι το αντικείμενο δράσης για την πρόληψη ειδικά των βιολογικών αποβλήτων σε επίπεδο ΕΕ;

Το αντικείμενο δράσης για την πρόληψη των βιολογικών αποβλήτων σε επίπεδο Ε.Ε. πρέπει να είναι η σαφής κατηγοριοποίηση των βιολογικών αποβλήτων, η εκτίμηση των παραγομένων ποσοτήτων, η διερεύνηση των χαρακτηριστικών της συμπεριφοράς των καταναλωτών και προτάσεις για την αλλαγή αυτής, η αξιολόγηση των ωφελειών από την πρόληψη των βιολογικών αποβλήτων σε σχέση με την τρέχουσα διαχείριση των αποβλήτων σε ότι αφορά την ενέργεια, το κόστος λειτουργίας και το ουσιαστικό αποτέλεσμα για την ικανοποίηση του στόχου της μέγιστης ανάκτησης υλικών από την επεξεργασία των στερεών αποβλήτων.

Η πρόληψη της δημιουργίας βιολογικών αποβλήτων συνδέεται άμεσα με τον ανθρώπινο παράγοντα και τα μοντέλα συμπεριφοράς και συνήθειας. Ως εκ τούτου, η δράση πρόληψης θα πρέπει να εστιάζει στην αλλαγή συμπεριφοράς και καταναλωτικών προτύπων κυρίως μέσω της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης. Πέραν τούτου συνδέεται και με την δυνατότητα των κυβερνήσεων αλλά και των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης να εκπονήσουν και να εφαρμόσουν ένα σύστημα κινήτρων και αντικινήτρων προς τους πολίτες και τα νοικοκυριά ώστε να περιορίσουν την παραγωγή τέτοιων αποβλήτων στον οικιακό τομέα.

2. Περιορισμός της υγειονομικής ταφής

2.1. Νομίζετε ότι υπάρχουν οφέλη ή μειονεκτήματα από τον περιορισμό της ποσότητας των βιοαποικοδομήσιμων αποβλήτων που επιτρέπεται να καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής πέραν των στόχων που έχουν ήδη τεθεί στην κοινοτική οδηγία για την υγειονομική ταφή; Εάν ναι, αυτό πρέπει να εφαρμοσθεί σε κοινοτικό επίπεδο ή πρέπει να αποφασίσουν τα ίδια τα κράτη μέλη;

Η μεγιστοποίηση του περιορισμού των ποσοτήτων των βιοαποικοδομήσιμων αποβλήτων, που επιτρέπεται να καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής δύναται να εξασφαλίσει μια πολύ αξιόπιστη διαδικασία (που θα περιλαμβάνει το διαχωρισμό στην πηγή, τη δημιουργία κινήτρων για την αξιοποίηση των οικιακών απορριμμάτων, την επιδότηση των οικιακών συστημάτων κομποστοποίησης κλπ) για την αντιμετώπιση του προβλήματος των στερεών αποβλήτων, δεδομένου ότι οι χώροι υγειονομικής ταφής εξακολουθούν να δημιουργούν προβλήματα στο περιβάλλον, πέραν των απαιτήσεων της κοινοτικής οδηγίας για την υγειονομική ταφή. Είναι μια άποψη με μεγαλύτερο κόστος, πειθαρχία και συνέπεια και θα πρέπει να εφαρμοσθεί σε κοινοτικό επίπεδο και όχι από τα ίδια τα κράτη - μέλη, καθόσον υπάρχει σαφής υστέρηση στην εφαρμογή των σχετικών κοινοτικών οδηγιών από ορισμένα εξ αυτών. Η

εφαρμογή αυστηρότερων ορίων από αυτά που περιγράφονται στην Οδηγία 99/31 για την υγειονομική ταφή αποτελεί απόφαση των κρατών – μελών και εξαρτάται αφ' ενός από το επίπεδο οργάνωσης και αφ' ετέρου από το κόστος διαχείρισης που είναι διατεθειμένα να καταβάλλουν.

3. Λύσεις επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων που εκτρέπονται από τους χώρους υγειονομικής ταφής

3.1. Ποιες λύσεις επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων που εκτρέπονται από την υγειονομική ταφή θα προτιμούσατε να ενισχυθούν και ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κύρια οφέλη τους; Κρίνετε ότι η επιλογή επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων που εκτρέπονται από την υγειονομική ταφή πρέπει να συνοδεύεται από ευρύτερη και διεξοδικότερη χρήση των μελετών ανάλυσης του κύκλου ζωής τους;

Οι μέθοδοι επεξεργασίας (εκτός της υγειονομικής ταφής) που ήδη εφαρμόζονται για την βιοδιάσπαση των αποβλήτων είναι εμφανές ότι πρέπει να προτιμηθούν και να αναβαθμισθούν ώστε να εξασφαλίζεται μεγαλύτερη ανάκτηση υλικών και ενέργειας. Θα πρέπει επίσης να εκπονηθούν και εφαρμοσθούν αντίστοιχα εξειδικευμένες μελέτες ανάλυσης του κύκλου ζωής των βιολογικών αποβλήτων.

Η επιλογή της μεθόδου επεξεργασίας των βιολογικών αποβλήτων αποτελεί αντικείμενο επιστημονικής έρευνας και μελέτης. Επιβεβλημένη κρίνεται η θέσπιση ειδικού κοινοτικού οδηγού πολυκριτηριακής ανάλυσης κόστους οφέλους, όπου θα λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες της περιοχής, τα βασικά χαρακτηριστικά, ποιοτική και ποσοτική σύσταση των αποβλήτων και θα επιλέγεται η, κατά περίπτωση, βέλτιστη λύση.

4. Βελτίωση της ανάκτησης ενέργειας

4.1. Κρίνετε ότι η ανάκτηση ενέργειας από βιολογικά απόβλητα μπορεί να συμβάλει αισθητά στη διαχείριση αειφόρων πόρων και αποβλήτων στην ΕΕ και στην επίτευξη των κοινοτικών στόχων για τις ανανεώσιμες ενέργειες με βιώσιμο τρόπο και, εάν ναι, υπό ποιές συνθήκες;

Με ορισμένες προϋποθέσεις για την σύσταση των βιολογικών αποβλήτων και την υποδομή για την επεξεργασία τους σε κάθε κράτος μέλος δύναται η ανάκτηση ενέργειας από βιολογικά απόβλητα να συμβάλλει κατά ένα ποσοστό στη διαχείριση αειφόρων πόρων και αποβλήτων στην Ε.Ε.

Η ανάκτηση ενέργειας από τα βιολογικά απόβλητα, εφ' όσον αυτά συλλέγονται χωριστά, συμβάλει στη διαχείριση αειφόρων πόρων και αποβλήτων και στην αύξηση χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με την προϋπόθεση ότι τα βιολογικά απόβλητα τυγχάνουν επεξεργασίας με βιολογικές μεθόδους ή με συναποτέφρωση.

5. Αύξηση της ανακύκλωσης

5.1. Νομίζετε ότι χρειάζεται να προωθηθεί η ανακύκλωση των βιολογικών αποβλήτων (π.χ. η παραγωγή προϊόντος λιπασματοποίησης ή η χρήση του στη γη) και, εάν ναι, με ποιο τρόπο; Πώς είναι δυνατόν να επιτευχθεί συνέργεια μεταξύ ανακύκλωσης των βιολογικών αποβλήτων και ανάκτησης ενέργειας; Παρακαλείσθε να τεκμηριώσετε αναλόγως την απάντησή σας.

Θα πρέπει να προωθηθεί η ανακύκλωση των βιολογικών αποβλήτων με την παραγωγή προϊόντος λιπασματοποίησης με τις προϋποθέσεις που ήδη αναφέρθηκαν σε σχέση με τις ποσότητες, τη σύσταση και τη δυνατότητα πλήρους διαχωρισμού του αποδεκτού ποσοστού κατά την ανακύκλωση καθώς και με την παροχή κινήτρων για την δημιουργία μονάδων βιολογικής επεξεργασίας. Συνέργεια επιτυγχάνεται μεταξύ ανακύκλωσης βιολογικών αποβλήτων και ανάκτησης ενέργειας με αναερόβιες μεθόδους επεξεργασίας από την οποία παράγεται βιοαέριο προς καύση. Παρ' όλα αυτά, η οποιαδήποτε συνέργεια μεταξύ ανακύκλωσης των βιολογικών αποβλήτων και ανάκτησης ενέργειας χρήζει εκτεταμένης έρευνας για να διαπιστωθεί η εφικτότητα σε σχέση με την απόδοση και το κόστος.

Προς αυτή την κατεύθυνση είναι ανάγκη να εξεταστεί η παροχή κινήτρων για την εφαρμογή μεθόδων κομποστοποίησης και ανακύκλωσης βιολογικών αποβλήτων και η προώθησή τους στον οικιακό τομέα π.χ. με τη μορφή της οικιακής κομποστοποίησης σε κάθε νοικοκυριό.

6. Συμβολή στη βελτίωση των εδαφών

6.1. Για να ενισχυθεί η χρήση των προϊόντων λιπασματοποίησης/ζύμωσης:

i. Πρέπει να καθορισθούν πρότυπα ποιότητας για το προϊόν λιπασματοποίησης μόνον ως προϊόν ή και ως προϊόν χαμηλότερης ποιότητας που θα υπάγεται στο καθεστώς για τα απόβλητα (π.χ. για εφαρμογές μη συνδεδεμένες με την παραγωγή τροφίμων);

Πρέπει να καθορισθούν κοινοτικά πρότυπα ποιότητας για το προϊόν λιπασματοποίησης μόνο ως προϊόν, εφόσον έχουν κατοχυρωθεί σε όλα τα βήματα ανακύκλωσης και επεξεργασίας οι προϋποθέσεις ποιότητας προϊόντος και σταθερότητας των ορίων που προδιαγράφονται αντίστοιχα. Τα πρότυπα ποιότητας θα πρέπει να συνδέονται με την ποιότητα των εισερχομένων αποβλήτων, τις προβλεπόμενες χρήσεις και τις ιδιότητες του εδάφους όπου θα διατεθεί το προϊόν.

ii. Πρέπει να καθορισθούν κανόνες για τη χρήση των προϊόντων λιπασματοποίησης/ζύμωσης (π.χ. όρια συγκέντρωσης ρύπων στα

προϊόντα λιπασματοποίησης/ζύμωσης και στα εδάφη όπου χρησιμοποιούνται τα προϊόντα αυτά);

Πρέπει να καθορισθούν κανόνες (και συνακόλουθα διαδικασίες ελέγχου) προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα του εδάφους. Οι κοινοτικοί κανόνες για τη χρήση των προϊόντων λιπασματοποίησης θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα πρότυπα ποιότητας όπου θα καταγράφεται η κατηγορία εδάφους που θα απευθύνεται το ανάλογο λίπασμα που παράγεται από τις διάφορες μονάδες.

iii. Σε ποιους ρύπους και συγκεντρώσεις πρέπει να βασισθούν τα πρότυπα αυτά;

Πρέπει να δοθεί έμφαση στους τοξικούς ρύπους, αλλά και σε όλους εκείνους των οποίων οι αυξημένες συγκεντρώσεις δημιουργούν πρόβλημα διατάραξης της ποιότητας και επίπτωσης στις παραμέτρους του εδάφους

iv. Ποια είναι τα επιχειρήματα υπέρ ή κατά της χρήσης προϊόντος λιπασματοποίησης (ζύμωσης) από ανάμεικτα απόβλητα;

Η έλλειψη σταθερότητας της ποιότητας του τελικού προϊόντος και η πιθανή περιεκτικότητα σε επικίνδυνα συστατικά λόγω της προέλευσης των αποβλήτων στερούν το πλεονέκτημα για τη χρήση προϊόντος λιπασματοποίησης (ζύμωσης) από ανάμεικτα απόβλητα. Σε κάθε περίπτωση το τελικό προϊόν της ζύμωσης από ανάμεικτα απόβλητα είναι αισθητά χαμηλότερης ποιότητας από το προϊόν που προκύπτει από χωριστή συλλογή βιολογικών αποβλήτων.

Σοβαρή παράμετρος είναι η ανασφάλεια των τελικών χρηστών του προϊόντος της λιπασματοποίησης για την ορθολογική και ποιοτική διάσταση των διαδικασιών που απαιτούνται (από το απόβλητο στο λίπασμα). Πρέπει να κερδηθεί και να εμπεδωθεί στην κοινωνία των πολιτών, η αξιοπιστία των υπευθύνων φορέων που ασχολούνται με τα απόβλητα.

7. Επιχειρησιακά πρότυπα (επεξεργασίας) για μικρές μονάδες

7.1. Υπάρχουν ενδείξεις ότι υπάρχουν κενά στο υπάρχον κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τα επιχειρησιακά πρότυπα μονάδων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας IPPC και, εάν ναι, πώς πρέπει να αντιμετωπισθούν;

Το σύνολο των εγκαταστάσεων επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων, ανεξαρτήτως μεγέθους / παραγωγικότητας ή τομέα θα πρέπει να υπόκεινται σε κανόνες. Για τις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή της αναθεωρημένης οδηγίας σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (οδηγία IPPC), θα πρέπει να διαμορφωθούν αντίστοιχοι κανόνες σε εθνικό επίπεδο.

8. Άλλες χρήσεις των βιολογικών αποβλήτων

8.1. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των τεχνικών διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων που προαναφέρθηκαν; Νομίζετε ότι υφίσταται κανονιστικό εμπόδιο στην περαιτέρω ανάπτυξη και καθιέρωση των τεχνικών αυτών;

Σε κάθε περίπτωση τόσο η προγραμματιζόμενη, όσο και η εκτελούμενη ερευνητική δραστηριότητα απαιτεί αφ' ενός ενθάρρυνση της καινοτομίας και της έρευνας μέσω της καθιέρωσης κανονιστικού πλαισίου, αφ' ετέρου διαθεσιμότητα πόρων. Επιπρόσθετα, η επένδυση σε πρότυπες/πειραματικές διαδικασίες, χρήσεις και κατ' επέκταση, εγκαταστάσεις εμπεριέχει διαρκώς έναν βαθμό κινδύνου που θα πρέπει να αναληφθεί τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Παρ' όλα αυτά η καλλιέργεια ανάλογης καταναλωτικής συμπεριφοράς και η δημόσια ευαισθητοποίηση απέναντι στην εφαρμογή των τεχνικών διαχείρισης βιολογικών αποβλήτων αποτελεί ίσως τη μεγαλύτερη πρόκληση.

